РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба випису-вати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 1-го липня 1915. Ч. 76. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, July 1, 1915. N. 76.

ВЕЛИКА ПОБІДА СОЮЗНИХ ВІЙСК НАД ДНІСТРОМ.

Війска Лінзінґена здобули Галич, Бурштин і Рогатин. — 6.470 полонених.

Армія Бем-Ермолія дійшла коло Камінки струмилової до ріки Буга.

Макензен заняв Мости великі, Нароль і Томашів (в Росії).

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ГАЛИЧ ЗДОБУТИЙ ВІЙСКАМИ ҐЕН. ЛІНЗІНҐЕНА. — 6.470 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 29. червня. — По довгих завзятих битвах Галич опинив ся в руках союзних військ. Тимсамим Москалі стратили послідне становище на полудневім березі Дністра. Втрати Москалів величезні.

Головна воєнна німецька кватира доносить:

„Вчера союзні війска взяли приступом місто Галич над Дністром. Ціла армія ґен. Лінзінґена переправила ся на північний бік Дністра.

„Здобутє Галича попередила пятидневна кровава битва. Москалі, окружені з трох сторін, були приневолені до відвороту, який скоро перемінив ся в безладну утечу.

„В сій довгій битві стратили Москалі 6.470 жовнірів в полонених та богато воєнних матеріялів.

„Москалі утікають на північний схід за ріку Гнилу Липу".

Місто Галич назад в руках Австрійців. Була се одинока ще місцевість на правім березі Дністра, де Москалі, сильно укріпившись, держали ся, відбиваючи напади армії ґен. Лінзінґена.

Ще перед двома днями урядові телеґрами з Петрограду доносили, що російські становища коло Галича є неможливі до здобутя. Не було дня, щоби Москалі не хвалили ся бодай одною побідою коло Галича. Не помогли ні брехні російського штабу ані хоробрість армії ґен. Іванова. Німецькі й австрійські гармати довершили в коротким часі свого діла.

Чи Москалям взагалі удасть ся заняти якусь сильнійшу боєву лінію здовж Гнилої Липи, треба сумнівати ся. Тимбільше, що вже російські знавці визначують яко слідуючу лінію оборонну ріку Золоту Липу, а деякі навіть аж ріку Серет.

Здобутє Галича має велике воєнне значінє, бо через те привернено важне зелізниче получене на лінії Львів-Станиславів-Чернівці.

КРОВАВА БИТВА НАД ДНІСТРОМ.

БЕРЛІН, 29. червня. — Німецький воєнний кореспондент часописи „Дайтше Таґесцайтунґ", Рішард Шот, подає опис битви, в якій війска Лінзінґена помимо неімовірних трудностий здобули перехід через Дністер коло Букачовець, проганяючи Москалів на цілій лінії.

Союзні війска пустили ся в брід через глубокий і рвучий Дністер серед страшного і убийчого огню російських стрільців і машинових крісів. Перебрившись на другий бік ріки, взяли приступом скалистий і стрімкий берег Дністра та гнали Москалів цілу милю на чистім поли. Москалі цофнули ся на горбки і здовж краю ліса сильно укріпили ся. По цілодневних битвах удало ся остаточно союзним війскам прогнати відси Москалів, причім тисячі їх взято в полон.

„В ночи з 25. червня, пише кореспондент, розпочали наші війска на широкій боєвій лінії наступ на Москалів коло Букачовець. Перший атак виконали віртемберські і пруські полки серед незвичайно тяжких обставин. Терен, де відбувала ся битва, надавав ся знаменито до оборони. Високо положений лісистий полудневий берег Дністра спадає стрімко до корита рвучої і глибокої ріки. Північний берег ріки підносить ся на кілька метрів і рівнож стрімко спадає до ріки. Відтак на простір милі тягнеть ся рівнина, окружена горбками, покритими лісами. Краєм ліса Москалі уставили свої гармати і машинові кріси. Мало ся вражінє, що перехід через ріку є зовсім неможливий.

„Лише в найбільше стрімкій части берега Москалі були всилі здержати хвилево похід наших війск. Через цілий день стояв західно-пруський полк по пахи у воді. Щоби жовнір міг стрілити, то його товариші мусіли у воді підносити в гору. Але і ті трудности удало ся побороти і помимо страшного огню неприятеля приступом занято головні становища Москалів.

„Цілий наступ відбув ся в такім порядку і з такою точностю, як би се діяло ся підчас паради на площі військових вправ. В короткім часі наші війска дійшли до Букачовець, яких боронили найліпші московські війска і фінські стрільці. Неприятель був приневолений з великими стратами на цілій лінії уступити.

„Наші війска сейчас укріпили здобуті становища, щоби забезпечити себе перед можливим протинападом неприятеля. Помимо великих і тяжких трудів, які треба було перебути, війска находять ся в знаменитім настрою".

ВІЙСКА ЛІНЗІНҐЕНА ПЕРЕЙШЛИ НА ЦІЛІЙ ЛІНІЇ ГНИЛУ ЛИПУ. — ЗДОБУТЄ РОГАТИНА І БУРШТИНА.

ВІДЕНЬ, 29. червня. — Армія Лінзінґена на цілій лінії, почавши від Ферліїва аж до Галича, перейшла Гнилу Липу і гонить перед собою Москалів. Москалі утікають на схід, щоби над Золотою Липою, здовж котрої правдоподібно вже давнійше приготовили укріплені становища, ставити опір союзним війскам.

Урядово оголошені вісти є отсього змісту:

„По кровавих битвах над Дністром і по здобутю Галича війска Лінзінґена розпочали на цілій лінії дальший похід на схід. На лінії, почавши від Ферліїва аж до устя Гнилої Липи до Дністра, союзні війска перейшли ріку і напирають дальше на Москалів, які у великім неладі утікають в напрямі Золотої Липи.

„Міста Бурштин, Рогатин і Ферліїв вже в понеділок опинили ся в руках союзних війск".

Армія Лінзінґена, котра ще недавно тому стояла на боєвій лінії, яка йшла здовж Дністра від заходу на схід, находить ся тепер на лінії здовж Гнилої Липи (від півночи на полудне). Над рікою Дністром находить ся лише армія Бороевича, і то на північнім березі ріки. Очевидно, така ситуація є дуже некорисна для Москалів, бо вони є в сей спосіб все загрожені з двох боків: від сходу і від полудня. Се якраз може мати для Москалів дуже лихі наслідки, бо вони не будуть всилі в Галичині утворити якусь сильнійшу боєву лінію.

ВІЙСКА БЕМ-ЕРМОЛІЯ НАД БУГОМ.

ВІДЕНЬ, 30. червня. — Війска Бем-Ермолія посувають ся на схід і північний схід здовж трох зелізничих шляхів: Львів-Камінка струм., Львів-Красне і Львів-Бережани. Москалі ставлять лише слабий опір і на цілій лінії утікають на схід.

Австрійське міністерство війни оголосило отсі урядові вісти:

„На північний схід від Львова війска Бем-Ермолія зближили ся до ріки Буга коло Камінки струмилової. Москалі понизше Камінки струм. переправили ся через ріку, не ставлячи майже жадного опору.

„На схід від Львова австрійські війска заняли по короткій битві Задвіре (на шляху Львів-Красне) і находять ся тепер у віддаленю около 8 кільометрів від Буска (над Бугом).

„Довкола Глинян і Перемишлян (на лінії Львів-Бережани) відбувають ся завзяті битви з успіхом для австрійських війск".

АРМІЯ МАКЕНЗЕНА ЗАНЯЛА МОСТИ ВЕЛИКІ, НАРОЛЬ І ТОМАШІВ (В РОСІЇ).

БЕРЛІН, 29. червня. — Армія ґен. Макензена змінила свій дотеперішний північно-східний напрям і посуваєть ся просто на північ. Ліве крило сеї армії перейшло вже російську границю і заняло місто Томашів. Спільно з армією арх. Йосифа Фердинанда розпічне вона головний похід на північ проти Варшави.

Німецький головний штаб доносить:

„Армія ґенерала Макензена посуваєть ся з великим успіхом скоро дальше наперед в північнім напрямі.

„Ліве крило армії по битві коло Плажова і Нароля заняло обі згадані місцевости і перейшло російську границю на полудне від Томашова. В понеділок Томашів опинив ся в наших руках. На північний схід і на захід від Томашова битва триває дальше.

„Центр сеї армії бєть ся тепер на лінії Угнів-Белз.

„Війска на правім крилі заняли Мости великі і дальше на північ місцевість Сілець (над рікою Ратою). Москалі без битви утікають в напрямі Кристинополя і Сокаля".

Небаром ціла армія ґен. Макензена опинить ся на російській території, щоби спільно з армією арх. Йосифа Фердинанда розпочати великий похід просто на північ, в напрямі Варшави. Се може мати дуже погубні наслідки для російської армії, яка находить ся ще на лівім боці Висли. Передівсім прийде до розломаня російської боєвої лінії на дві части. В сей спосіб утворять ся два зовсім відокремлені воєнні терени: східний і північний.

Східний воєнний терен буде обіймати решту східної Галичини і прилягаючі російській губернії: волинську і подільську. На разі боєву лінію будуть творити ріки Буг, Золота Липа і Дністер. Головна сила союзних війск буде однак звернена в напрямі Київа. Доступу до Київа боронять три невеликі кріпости: Луцк, Дубно і Ровно. (Луцк і Дубно віддалені около 50 кільометрів від пограничного міста Броди). На сім терені війни стоять вже тепер три головні армії союзників і армія Бороевича (буковинська), Лінзінґена і Бем-Ермолія.

На північнім воєннім терені буде головною цілию передівсім здобутє Варшави. Союзні війска зближають ся до Варшави з трох сторін. З котрої сторони прийде до головного атаку на Варшаву, се полишає тайною німецького штабу. Однак певне є, що розложене і уставлене війск відбуваєть ся з великим поспіхом і в короткім часі можна надіяти ся великої рішаючої битви. Правдоподібно прийде до переломаня російської лінії на полудневий захід від Варшави, де німецькі війска стоять у віддаленю около 50 кільометрів від міста.

АРМІЯ АРХ. ЙОСИФА ФЕРДИНАНДА ПОСУВАЄТЬ СЯ В НАПРЯМІ ЛЮБЛИНА.

БЕРЛІН, 29. червня. — Помимо великих зусиль Москалям не удало ся здержати дальшого походу війск арх. Йосифа Фердинанда в глиб Росії. По довгих і завзятих битвах над долішним Сяном і над рікою Танвою Москалі утікають на цілій лінії в північно-східнім напрямі. Їх страти дуже великі.

Головна німецька кватира подає отсі вісти з полудново-східного терену війни:

„Москалі розпочали на цілій лінії скорий відворот, коли показало ся, що не зможуть удержати ся в своїх становищах над долішним Сяном і на північнім березі Танви. Союзні війска переслідують без перестанку утікаючих Москалів. Москалі стратили знова тисячі в полонених і богато машинових крісів та ріжного воєнного матеріялу.

„Ціла армія арх. Йосифа Фердинанда находить ся вже нині на російській землі. Москалі утікають в напрямі Люблина".

КОНРАД ФОН ГЕЦЕНДОРФ ІМЕНОВАНИЙ ҐЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИКОМ.

ВІДЕНЬ, 29. червня. — Цісар Франц Йосиф іменував барона Конрада Гецендорфа, шефа головного штабу ц. і к. армії, ґенерал-полковником в нагороду за його заслуги при відобраню Львова з рук неприятеля.

Військовий степень ґенерал-полковника заведено в австрійській армії допера в часі війни (на взір Німеччини). Першим, котрий в Австрії одержав се відзначене, був архикнязь Евген, теперішний головний командант австрійських війск проти Італії.

17 ҐЕНЕРАЛІВ І БОГАТО ВИСОКИХ ОФІЦИРІВ ОБЖАЛУВАНО ЗА ЗРАДУ РОСІЇ.

НЮ ЙОРК, 29. червня. — Нюйорська часопись „Русское Слово" пише:

„Вісти, які надійшли від приватних, але вповні вірoдостойних осіб з Росії, доносять, що перед здачею Перемишля відкрито в Галичині воєнний заговір серед російської армії. На особистий приказ Николая Николаєвича 17 ґенералів і богато високих офіцирів зануто в кайдани і вислано в глиб Росії. Всі вони є обжалувані о зраду Росії".

РОСІЙСЬКА НАРАДА ВОЄННА. — ДАЛЬШІ ЗМІНИ В РОСІЙСЬКІМ КАБІНЕТІ.

ЛОНДОН, 29. червня. — Цар Николай виїхав на воєнний терен, де був присутний на воєнній нараді ґенерального штабу. У тій воєнній нараді брали участь: головний командант російських війск Николай Николаєвич, начальник ґенерального штабу, деякі головні команданти армій і три міністри.

Предметом наради було передівсім загальне положенє воєнне, а відтак справа утвореня нового кабінету міністрів. Йдучи за примірою Англії, цар рішив ся добровільно признати думі право контролі правительства. До нової ради міністрів має війти кілька провідників думи. За кандидата на місце звільненого міністра внутрішних справ, Маклакова, уважають Родзянка, предсідателя думи.

„СИЛА МОСКАЛІВ НЕ ЗЛОМАНА, БО ВОНИ МОЖУТЬ ДАЛЬШЕ УТІКАТИ" — ПОТІШАЄ АНҐЛІЙСЬКИЙ ЗНАВЕЦЬ.

ЛОНДОН, 29. червня. — Анґлійський воєнний знавець, який перебуває на поли війни в Росії, доносить до анґлійської часописи „Таймс", що російські війска не є ще ані побиті ані здеморалізовані. Він перебував в головній кватирі ґенерала Іванова, головного команданта галицьких армій, в половині червня. Ґен. Іванов не зраджує ніяких слідів розпуки. Здобутє Перемишля, Львова і прочі успіхи німецьких союзників в Галичині не будуть мати великого вплпву на остаточний рішаючий вислід війни.

Німці й Австрійці є приневолені посилати щораз то нові війска, щоби удержати в своїм посіданю заняті становища. Колиж вони будуть мусіли забрати відси часть війск на инший воєнний терен, тоді наступить зворот, який буде мати для Австрії погубні наслідки.

Російські військові круги є того переконаня, що вони можуть уступати і знова йти наперед в безконечність, без великих страт для своєї армії, бо через те рівночасно ослаблюєть ся і неприятеля.

Російські знавці оцінюють страти Німців і Австрійців в часі двомісячної кампанії в Галичині на 760.000. Очевидно, що сі числа є неправдиві, а подають їх тому, щоби оправдати свої величезні страти.

ДІЛАНЄ АВСТРІЙСЬКИХ ҐРАНАТІВ.

ВАРШАВА, 12. червня. — Російський полковий лікар Лещинцов повернув з боєвої лінії і в сей спосіб описує свої спостереженя з поля битви:

„Сім осьмих частий всїх ран на галицькім терені війни походить від гарматних набоїв. Крісові кулї не відграють нині майже ніякої ролї, а кріси є лише забавкою. Піхота служить нині виключно на се, щоби заняти становища неприятеля, які вже була здобула артилерія.

„Найбільше знищенє роблять нові набої, які походять з фабрики „Скода". Такий набій числить в промірі 17 цалів і важить 2.800 фунтів. З гармат Скоди стріляєть ся під високим кутом; коли набій з такої гармати впаде на звичайну мягку землю, то йде 20 стіп в глиб землї. По двох секундах наступає вибух.

„Вибух полишає страшні наслідки. В окрузї, якого луч числить 150 ярдів, а навіть і більше, всї є позбавлені житя. Вже від самого тисненя воздуха, спричиненого ґазами, валять ся всякі криті закопи, які уважало ся безпечними перед бомбами. Люди, яких не влучили відломки металю, гинуть від напору ґазів. Витворений ґаз є так їдкий, що входить навіть в комірки скіри і розриває тіло. Крім сього повстає така велика горяч, що цївки крісів топлять ся, неначе трафлені громом".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

ПОМІЧ ДЛЯ НАШИХ БРАТІВ У СТАРІМ КРАЮ.

На адресу п. Д. Капітули, предсідателя Українського Народного Союза наспів учера лист від віцепрезидента австрійського парляменту і голови українського запомогового комітету у Відни п. Юліяна Романчука під датою 7. червня с. р., в якім п. Романчук доносить, що **амбасада Злучених Держав у Відни виплатила вже на його руки для запомогового комітету у Відни $10.000.00, які одержала на сю цїль від „Кріщен Геральд-а" з Ню Йорку — короновою валютою, в сумі 64.000 корон.**

Ся значна поміч від Американцїв для нещасних наших братів у Галичинї відразу перевисшила цїлу суму, яку ми доси зібрали між нашими земляками, а яка виносить тепер ледви понад $7.000.

Отже разом заходами Українського Народного Союза придбано доси на поміч нашим братям у старім краю **понад $17.000.00**, значить на австрійські гроші під теперішну пору **около 100.000 корон.**

Була би се вже поважнїйша сума як би вона пійшла на яку одну народну цїль, наприклад на українські школи, чи на видавництва, чи на товариства. Одначе та сума призначена на богато цїлий і для великої української родини в Галичинї, знищеної війною.

Передівсїм: **для голодуючих вигнанців** з рідного краю, що сотками тисяч розбрили ся по всїх краях Австро-Угорщини; дальше для **Січових Стрільцїв**; опісля на поміч **для українських видавництв** (ґазет і книжок) у Відни, які мають інформувати своїх і чужих про теперішне положенє українського народу, які мають приєднувати для нашої справи чужих полїтиків і чужі держави та — вкінци поміч **для найнещасливійших жертв війни — для вдів і сиріт по українських воях.**

Розумієть ся, що не всилї ми дати стільки помочи нашим братам в старім краю, аби задоволити всї ті великі потреби. Се кождий з нас і тут і там знає і нїхто такої надлюдської помочи від нас не вимагає. Впрочім великий обовязок сповнити сю задачу лежить на австрійськім правительстві і нема сумнїву, що воно у великій мірі се сповнить, далеко щирійше і прихильнїйше нїж се робило перед війною, коли все в Галичинї було в руках шляхоцько-всехпольської продажної банди, що продала ся навіть московському наїзникови.

Одначе австрійське правительство не загоїть всїх ран, які завдали Москалї нашому народови в Галичинї. Є такі рани, які самі наші братя мусять загоїти і як хто їм поможе, то хиба їх заморські братя, котрі не перебули военної руїни і безпосередно не потерпіли через неї.

Нехай нїхто не каже, що наша поміч занадто мала, що вона нїчого не значить. Се неправда! Кожда тисячка, кожда сотка, кожда десятка і навіть кождий доляр дуже богато значить у такій великій бідї, яку тепер перебуває наш край.

Вислані відси тисячі долярів стали у великій пригоді нашим братям.

Але на сїм не можемо перестати, а мусимо збирати дальше і то щедрійше ще нїж дотепер. Се наш обовязок. Обовязком кождого Українця, коли причисляє себе до великого українського народа і відчуває його великий біль в теперішну пору, є зложити можливо як найбільшу жертву для його нещасних синів.

П. Юліян Романчук у своїм останнім листї до п. Д. Капітули складає щире поздоровленє всїм американським Українцям та Українкам у своїм імени і в імени всїх наших братів зі старого краю та подяку за жертволюбивість, а рівночасно зазначує, **що потреби є такі великі, що дальша поміч дуже а дуже би придала ся.**

Сї слова многозаслуженого патріота п. Ю. Романчука, котрий говорить до нас іменем цїлого нашого краю, повинні бути найлїпшим зазивом до всїх, хто має щире серце і любов до свого рідного.

Нехай кождий дасть ще від себе жертву та подбає, щоби і другі складали, особливо громадно — при всяких нагодах.

Як то красно, що деякі Українцї у Злучених Державах і в Канадї з нагоди освободженя нашої столицї Львова — прислали датки на Фонд визволеня України.

В листах читаємо наприклад так: „**Посилаю $2.00 на „Свободу", а $2.00 на Фонд визволеня України з нагоди освободженя нашого Львова з московської неволї".**

Або в Джерзи Сіти, Н. Дж., зійшли ся деякі Українцї по одержаню першої вістки про освободженє Львова у п. Рубіновича і на зазив п. Татомира, властителя торговлї, зложили понад $16.00 і т. д.

Але з уваги на великі потреби в старім краю слїд би нам подумати і над **успішними способами збираня жертв.**

До таких способів належать: **віча, збори, мітинґи, концерти, забави, представленя, хрестини, весїля і т. д.**

Але найуспішнїйшим способом збираня жертв таки є **збірки по улицях.**

Того способу імили ся американські **Поляки** і вже зібрали на голодуючих та на вдови і сироти в російській Польщі **кількасот тисяч долярів.**

Американські Українцї ще того способу не пробували. А се не тяжко. Цїла Америка знає, що східна Галичина і Буковина потерпіла, тож безперечно, що жертв не відмовить. Треба тільки утворити комітет, постарати ся о позволенє у мейора міста на так званий „теґ-дей", приєднати як найбільше дівчат до збираня по улицях і легко можна зібрати більшу суму, а при тій нагоді також **познакомити Американцїв з українською справою,** причім може бути помічним продаванє анґлїйських брошур про українську справу (Українська Народна Рада видасть небаром кілька таких брошур, а **тепер власне вже вийшла перша** п. з. „The Ukrainians and the European War", в якій зібрано ріжні статї з анґлїйських ґазет, що були друковані у „Свободї", а які дають повний образ положеня, серед якого живуть наші братя в старім краю. Та книжочка коштує всего лише 15 центів з почтою, а можна її дістати у „Свободї").

Красний приклад у переведеню в дїло такої збірки по улицях дають **Українцї з Нюарку.**

Як наші читачі побачать в оповістках, вони **постарали ся у мейора міста о дозвіл на „теґ-дей" на день 11-ого липня с. р. і сподївають ся в сей спосіб придбати більшу суму** на сю вельми благородну цїль — **на поміч нещасним жертвам війни в Галичинї і на Буковинї.**

За прикладом Нюарчан повинні пійти наші братя по всїх містах Злучених Держав, де лише Українцї живуть у більшім числї, значить, де є кому заняти ся сею справою.

Тепер черга: **на Ню Йорк, на Джерзи Сіти, на Пасейк, на Філядельфію, на Олифант, на Скрентон, на Шамокін, на Пітсбург, на Клївленд, на Дітройт, Шікаґо і т. д.**

Тож до дїла, а при добрій волї і працї буде чимале жниво!

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

364. Норіставн, Па. В. Стриковський для наших братів і сестер, котрі бідують у старім краю **$2.00**

365. Джерзи Сіти, Н. Дж. З нагоди здобутя Львова Українцї з Угнова і з инших місцевостий зложили на вечерницях у п. Андрія Рубіновича на руки Василя Татомира слїдуючі жертви на Фонд визволеня України: Михаїл Косоноцький і Семко Решитило по $2.00; Андрій Рубінович, Іван Лущак, Анна Лущак і Магдалина Татомир по $1.00; Параска Рубінович 50 цнт.; Еміль Хомінський, Ольга Татомир і Вікторія Татомир по 25 цнт.; Юліян Броновський 5 цнт. Василь Татомир доложив $7.30. — Разом доручено до „Свободи" **$16.60**

На тих вечерницях постановлено також завізвати всїх Союзовцїв і синів Неньки-України, щоби складали жертви по всїх місцевостях і по всїх відділах нашого славного У. Н. Союза, а також по домах, де тільки зійдеть ся пару наших братів. Не забуваймо за нашу рідню в старім краю, котра страшно бідує в голодї, холодї і розпуцї. Тож, Братя, до дїла! Тепер найлучший час до роботи, бо в теперішних часах має ся рішити доля України. Ще раз взиваю Вас, Братя Українцї. Допоможіть тим вдовам і сиротам, котрі позістали по наших славних Січовиках, котрі положили голови за нашу Вітчину у горах Карпатах, на котрих то наш ворог мріяв довгі лїта заткнути свій медвежий прапор. Нехай іде з ним на Сибір, а нам, Боже, допоможи, щоби наш український прапор замаяв над славним містом Києвом, столицею України. — Гаразд! **Василь Татомир.**

366. Вест Форт Вілєм, Онт., Кан. І. Гуменюк на Фонд визволеня України **$1.00**

367. Ню Йорк, Н. Й. Добродійне товариство „The Christian Herald" для потерпівших з приводу війни Галичан і Буковинцїв вислало на руки п. Юліяна Романчука у Відни **$10.000.00**

Сума оголошена в сїм ч. „Свободи" виносить $10.019.60.
Оголошено в ч. 74. „Свободи" $7.282.30.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $17.301.90.

СПРОСТОВАНЄ.

Нас просять оголосити: У викаѕї жертводавцїв з нюарського віча, що відбуло ся 13. червня с. р. пропущено через недогляд Анну Курман, котра жертвувала на потерпівших у теперішній війні Українцїв квоту $1.00.

Осип Логин.

УКРАЇНСЬКИМ СІЧОВИМ СТРІЛЬЦЯМ!

Честь Вам, Стрільцї Українські!
Честь Вам, слава на весь сьвіт!
Ви сповняйте, як пристало,
Шевченківський заповіт.
Ваша слава не пропала,
Посіяна серед гір;
З трупів й крови посходила,
Вже ставляють Вас за взір.
Вже пізнав Вас Німець, Турок,
Анґлїк, Француз і Москаль;
Ваш героїзм, витривалість,
Що є твердша ще нїж сталь.
Всї чужинцї загудїли
Про український народ;
Всї би радї щось почути,
Щось з козацьких ще пригод.
Нинї кождий Українець,
Хоч би слабший духом був,
Пустить слезу з того щастя,
Як за Ваші дїла вчув.
Вже не звірить сьвіт в блахмани,
Які Москаль сїяв й Лях:
Що нема вже Українцїв!
Тепер мають враги страх!
Перед десятьма Стрільцями
Втїче сотня Москалів:
За хоробрість на похвалу,
Не старчає для Вас слів!

422 N. Maple St., Mt. Carmel, Pa.

ЗЇЗД ПРЕДСТАВНИКІВ ОРҐАНІЗАЦІЙ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДЇЖИ ПО ВИСШИХ ШКОЛАХ РОСІЇ.

На сїм зїздї, що відбув ся в першій половинї лютого, обговорено богато засадничих і практичних справ. Зібрані одноголосно виступили проти й осудили славянофільські кличі, які ширить тепер московська поступова молодїж у Росії. Таксамо **одноголосно ухвалено й резолюцію про дальшу боротьбу з російським царизмом:** в сїй боротьбі, на думку зібраних, **Українцї повинні злучити ся з поступовими елементами всїх народів Росії, крім московського:** рішучо відкинено порозуминє з лїберальними і соціялїстичними московськими партіями, виходячи з того заложеня, **що ворогом України є не лише московське самодержавє, але також і московська суспільність, навіть поступова й соціялїстична, з якою українські партії й орґанізації мають розпочати завзяту боротьбу на українській землї.** Ся резолюція сьвідчить про зріст національного настрою і про реальне розуминє національної справи; видко, приклад Галичини, де демократизація публичного житя мало облекшила сама по собі національне положенє Українцїв, не минув безслїдно для Українцїв російських.

Не меньше замітна є також справа, яку поставили на обговоренє конференції деякі представники Київщини, Катеринославщини й Херсонщини — про те, що вже час розпочати терористичну діяльність проти представників російського правительства з ясним зазначенєм національного українського характеру сього терору — **покараня відповідних представників російської власти власне за їх діяльність в українській справі.** Одначе більшість висловила ся проти сеї ідеї, мотивуючи се своє становище тим, що національний терор міг би відіпхнути від українського руху богато сьвідомих, але не революційних українських елементів, а крім того він міг би довести до того, що серед ширших верств російської суспільности уважали би український рух рухом терористичним.

Обговорювано на конференції також справу політичного положеня українського народу й більшість заявила ся за веденєм чисто української, визвольної полїтики. Доволї значна меньшість вказувала одначе, **що треба вважати за союзника кождого, хто є ворогом Росії.** На сїм вичерпують ся наші відомости про конференцію. Знаємо лиш, що ухвалено відповідні резолюції умістити в заграничній пресї, доси одначе сього не вдало ся зробити.

Хоч як короткі й уривочні наші вістки про стан українського руху в Росії (дещо взагалї не надаєть ся покищо до публїкації), одначе одно можна сказати напевно: Серед українського народу на російській Українї нема охоти або одушевленя до теперішної війни, і в дуже богато селах резервістів треба було зганяти силою жандармерії та війска. Нема одушевленя або якогонебудь російського державного патріотизму й серед загалу української інтелїґенції. Українська молодїж теж різко відмежувала себе від молодїжи московської.

Таке заостренє національних протиленств не лежало мабуть в намірах російського правительства, яке числило мабуть на те, що „патріотичне" захопленє війною втягне й українське громадянство. Та воно помилило ся, як помилило ся і в своїм походї на українську Галичину. Правда, сей похід і занятє української Галичини й Буковини знищили наш многолїтний національний дорібок. З димом пійшли українські читальнї, бібліотеки, українські ґімназії. Зрабовано також наші національні музеї й бібліотеки. **Зате тисячі й десятки тисяч українських селян, робітників й інтелїґенції з російської України були примусово в Галичинї, яко жовніри російської армії, близше познакомили ся з нею і з житєм українського народу в Австрії, побачили на свої очи, що йому в „німецькім" ярмі живеть ся без порівнаня свобіднїйше, він має без порівнаня більше прав нїж в Росії, яка взяла ся „визволяти" Галичину.**

Тисячі Українцїв з Росії зробили ся українськими патріотами на политих кровю галицьких полях і горах.

Ось вислїд, який в своїм часї дуже заважить на прискоренє українського руху, на збільшенє його сили, вислїд, якого напевно не знищать нїякі стараня Бобрінських і Дудикевичів — знищити все українське в Галичинї. Занята російським війском українська Галичина, зрабована й розпинана военною силою, мимо того власне завдяки війнї виконує тепер на широкі розміри, для десятків тисяч російських Українцїв, те своє завданє, яке перед війною вона виконувала лише для одиниць: — бути школою й розсадником національної сьвідомости, показувати фактами, чого може добити ся, до якого степеня національного розвитку може дійти при відповідних обставинах українськпй нарід, викликувати горяче бажанє і сором, що сього всього доси ще нема на російській Українї, одним словом: — пробуджувати і скріпляти національну силу. Занятє Галичини й те, що витворювало там російське правительство, нищачи українську культуру, заводячи силою нагайок цареславє, масово арештуючи й засилаючи без розбору українську інтелїґенцію — **все те лиш глибше копає й так глибоку прірву між Україною й Росією. Надійде час, коли ся прірва стане смертельною для Росії. В нїй знайде вона нарештї свій конець.**

СПОМИН.

На день 1-ого липня, в пяту річницю смерти борця Адама Коцка, котрий положив свою буйну голову за справи українського народа 1910 р.

Пращай нам, пращай нам, України сину!
Незабутний нїколи для нас всїх, герою!
Бо ти для правди на сьвітї трудив ся,
Український нарід завзивав до бою.

Як ляхи школу вкраїнську скували
І ляцьку школу у нас будували,
Ти не злякав ся погроз нї проклону,
І до борби став і пійшов до скону.
Пращай в пятьлїтну уже річницю,
Ти впав жертвою за правду й волю,
А ми збудились і певні побіди,
Усї поклавши надію в школї.

Нехай незгода пропаде між нами,
Здобудем волю, вона нам сьвятая,
Пора заспівати аж під неба зводи:
Україна вільна! Вкраїна одная!

Станислава Гладіївна.

ЧОМУ СХІДНА ГАЛИЧИНА ВАЖНА ДЛЯ АВСТРІЇ?

Перед кількома недїлями промовляв у Відни на зборах князь Ліхтенштайн, один з найзаможнїйших і найвпливовійших німецьких панів в державі, про вагу східної Галичини для Австрії і остаточно заявив: „Східної Галичини не віддамо за нїщо у сьвітї!" Як би не дивили ся у Відни на східну Галичину перед війною, то підчас війни пізнали аж надто добре, що вона варта для цїлої держави. Вже се одно, що на неї упав найбільший тягар довготриваючої війни і вона, разом з частю західної Галичини, ставши місцем розрахунку поміж Росією й Австрією, здержала безчисленні полчища від нападу на Угорщину і на прочі на захід положені австрійські краї.

Галичина заглянула военному страхітю в очи і перенесла увесь тягар надлюдської боротьби і безприміреного терпіня на своїх плечах, коли прочі краї довідують ся про теперішну грозу лиш з часописий. Ба, ще бачать вони наслїдки війни у все ростучій дорожнї поживи, обуви й инших предметів, потрібних людям в житю.

Східна Галичина майже виключно хлїборобська країна. Промисл не дуже там розвинений, а фабрик так як би і не було. Велика часть того, що добуде невсипуща праця хлїбороба, іде до Відня і других австрійських країв. Гріш потрібний на оплаченє податків і инших тягарів; треба дещо і для себе, родини купити, а щоби його добути, треба щось продати. Так продає наш хлїбороб усе, що дасть ся продати без огляду на се, чи те щось і йому придало би ся, чи може би без сего обійшов ся.

Вивозять з Галичини худобу, вівцї, свинї, конї, забирають пшеницю, жито, ячмінь, овес, сїно, солому, скуповують прядиво, яйця, грибп — всего добра і не перечислити. Все находить своє місце, все придасть ся, усе виходить на хосен тим людям там на заходї.

Аж прийшла страшна війна, край заляли ворожі війска і все на місци закаменїло. Не йде худоба на захід, нїщо не йде і ті люди на заходї остовпіли, зразу не знали добре, що стало ся, та відтак довідали ся, що ворожа рука заткала се жерело, відки била животворна вода. І тодї доперва оцїнили добре вагу Галичини.

Ще і сего не треба забувати, що фабрики з західних австрійських країв мали дуже богато зарібків в Галичинї. Вироби з полотна, зелїза й иншого матеріялу привозили до Галичини, рільничі прилади, як: плуги, сїчкарнї, молотільнї, млинки; штучні навози; шмате, одїж, домашні прибори, вино, пиво, рум, жерельні води. Як треба було вичистити і позамітати завалені всяким хламом маґазини, нїколи не забували на Галичину, у нїй мусїло найти ся місце і на сьміте. В часї війни устав також і довіз всего до Галичини, що діймаючо відчули ті люди, що продавали і посередничили.

Ми, Українцї, таксамо щиро як князь Ліхтенштайн бажаємо собі, щоби східна Галичина лишила ся при Австрії а не при Росії. Сего бажали ми собі щиро перед війною, при тім стоїмо і в часї війни і думаємо, що по щасливім покінченю війни, займуть ся державні власти щиро східною Галичиною.

Як упали на Галичину тяжкі лїта 1912 і 1913, коли населеню грозила голодова смерть, тодї підпомогла видатно держава нещасливих хлїборобів достарченєм дешевого насїня і поживи. Тим виратувала вона хлїборобів від голоду і лихварських кіґтів. Уже чорне гайворонє ладило ся на готовий жир, а тут: гов, стій, не укусиш! І се вийшло на добре і населеню і державі.

І по війнї приложить держава цїлющу руку, щоби загоїти великі рани, завдані страшною війною. **Поможе людям відбудувати ся, достарчить потрібного насїня на засїви і на прожиток голодуючим.** Та кромі того маємо надію, що вона не занедбає нїчого, щоби східній Галичинї допомогти розвинути ся, пійти наперед, зрівнати ся з другими австрійськими краями. Потрібно буде витворити такі відносини, щоби населенє не бажало собі зміни, а чуло ся задоволеним в Австрії. **Ми сподїємо ся, що по війнї здійснимо в Австрії і наші народно-політичні домаганя,** які ставили до австрійської держави ще наші діди з 1848. р. в відозвах і меморіялах „Головної Руської Ради" і які тепер ставить до австрійського правительства „Загальна Українська Рада" яко начальна політична орґанізація цїлого українського народу.

Кромі сего по війнї мусить бути більша і щирійша опіка держави над хлїборобами. Держава не може пожалувати тодї видатків на спростованя рік, осушеня поля, лучби ґрунтів, охорони працї і дорібку хлїбороба. Тут аж просить ся введенє якогось ладу на наших торговицях, щоби селянин не потребував платити посередникам своєї кервавиці при продажи свого добра. Для осягненя сего потрібні урядові ваги, курс цїни на поодинокі роди худоби й острі кари за визиск і обман.

Тодї Німцї переконають ся ще більше про велике значінє Галичини, зокрема української, східної Галичини, не тільки під політичним але і господарським зглядом. А коли Галичина, зокрема східна, піднесеть ся, то стане тодї справдї дорогоцїнним каменем у числї австрійських країв.

Михайло Зубрицький.

(З віденської „Свободи").

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ

відбудуть ся:

1. **В неділю дня 4. липня, о год. 5.** попол. **в Пасайк, Н. Дж.**
2. **В понеділок дня 5. липня, о год.** 7. вечер **в Елізабет, Н. Дж.**
3. **В неділю дня 11. липня, о год. 7.** вечер **в Джерзи Сіти, Н. Дж.**
4. **В неділю дня 18. липня в Нюарку, Н. Дж.**

Реферує др. С. Демидчук.

ДОПИСИ.

З PITTSFIELD, MASS.

В місті Пітсфілд живе около 150 душ Русинів-Українців і хоть нас таке мале число, ми однак поступаємо вперед. Правда, що з тяжким трудом се нам іде, бо тих 150 Українців ще не всї сьвідомі. Більша половина з них ще не хотять належати до нашої читальнї, нї до Братства, ані навіть не приходять на віча, ні на наради, які ми нераз відбуваємо, а се дає знак, що вони не є ще способні до правдивого народного житя. Може неодин з них слухає зрадників свого народу, москвофілів-кацапів, котрі тепер проклинають Австрію, що відобрала від Москалів наше надсянське місто Перемишль, а московське військо мусить щораз дальше „муфувати ся". Дасть Бог, що вони винесуть ся і з цілої нашої східної Галичини, а тоді прийде певно конець брудній роботі наших зрадників.

Давнїйше мали ми тут сьвятий спокій, бо тої заразн у нас єще не було, а хоть часом трафлялась, то люди не були ще дуже заражені і їх вдавало ся нам направляти. Але відколи приїхало тут таких двох, що їх заразї вже і сьвячена вода не поможе, то вони думають, що вдасть ся їм і більше заразити, таки наших добрих людий. Сходять ся вони до одного з них, провідника, якогось ґаспадіна Сікорського, котрий був дячком десь-там в старім краю і за брудну роботу копнули його так, що він аж тут опинив ся і починає знова свою давну кирпню. А другий його помічник — се ґаспадін Турчин, котрий був навіть записав ся в члени нашої читальнї, а то лише тому, чи би йому не удало ся зробити з нас зрадників свого народу. Та помилив ся, бо коли почав нам згадувати за читальню Качковського і коли одного разу мали ми нараду щодо ґазет зі старого краю, які ми мали спровадити до нашої читальнї, то тоді він намовляв членів, аби ґолосували, щоб спровадити до читальнї „Русское Слово", а се кацапська, нам ворожа шматка і він думав, що йому удасть ся нас нею затуманити. Та се йому не удало ся, бо тодїшний наш бібліотекар заглянув у спис українських ґазет, який ми мали у калєндари Тов. „Просьвіти" з 1914 р. зі старого краю і аж так ми збулись раз на все кацапської заразн, бо він взрів, що нічого не вдіє, а набрати може, щоб і не занїс. А се була велика зараза, бо не досить, що сам робив шкоду цілому нашому загалови, але і других від доброго дїла відмовляв. Наприклад, як часом треба було зібрати жертви на якусь народну цїль, то він на се не лише сам не давав, але і других від сего відмовляв.

Недавно, бо по першій облозї Перемишля, зійшлась кацапня до найстаршого свого ґаспадїна Сікорського і разом з ґаспадїном Турчином понабивали клоча до пустих кацапських голов так, що аж подуріли, а один з них таки зовсїм був збожеволів, бо і до роботи потім не міг ходити. А на однїм весїлю згаданий вже ґаспадїн Турчин вилїз на підвисшенє і зачав „какати", а хоть бідний не міг, бо не розумів російської мови, то однак хотів показати ся, бо там знаходились по більшій части і Москалї тай песьвідомі ще Українцї з російської України. Він почав торочити, що ми „один парод" і просив, щоби люди жертвували „немножко" на царя, бо він хоче освободити Галичину. Правдиві Москалї сказали тодї, що „нашому царю грошии не нада", а кацапня счинила крик, якби на якій лїцитації. Встає ґаспадїн Букса і кричить: „Я даю долара! Хто більше?" Дав один і другий і певно було-б може їм пійшло не зле, та лиш се була біда, що на тїм весїлю було і двох наших сьвідомих Українцїв, а що се дїяло ся таки у нашій галї, яку ми винаймаємо, то тих двох наших козаків справили ся з цілою ордою кацапів так добре, що нї один з них не спамятав ся, що з ними робить ся. Стало ся се в той спосіб, що Т. С. сказав свому товаришеви Н. С. закрутити сьвітло а він з ними справить ся сам, бо — як сам казав — не міг довше терпіти, коли ґаспадїн Турчин зачав визивати Українців. Він придав собі слова: „Душу й тїло ми положим за нашу свободу і покажем, що ми братя козацького роду" і в тій хвили, коли сьвітло згасло, наш товариш справив ся з кацапнею так в порядку, що ґаспадїн Турчин почав просити помочи, та вилетів з галї так, що забув, що мав на голові.

Але я через кацапню відбіг від свого слова, хоч мусів і се сказати, а то тому, щоби наші Українцї знали, з ким мають до дїла, бо трафляють ся усюди межи нашими людьми, що до його власної хати прийде такий зрадник і вихваляє матушку Рассєю, а визиває Українцїв, а сей малосьвідомий сидить і слухає спокійно, як в його хатї його визивають. А навіть трафляють ся і так, що богато є з наших мущин, котрі є трохи і сьвідомі, а притакують кацапови лише тому, що його жінка з того села, що і кацап, або зпоблизка від него, а сей не хоче робити перепон. І чиж не встид для таких мущин, котрі є трохи сьвідомі і читають ґазети, а не хотять осьвідомити других?

Дня 9. мая с. р. на братськім мітинґу ухвалили наші братя дати з братської каси $25.80 на Фонд визволеня України, які то гроші були заколядовані підчас Різдвяних Сьвят. Дня 30. мая с. р. відограли члени читальнї Тов. „Просьвіти" представленє, з якого дохід був призначений на Ф. В. У., а який то дохід аж встид подавати — всього $1.77. Правда, що то перше представленє і мали ми богато розходів, бо всьо треба було купити, але і наші родимцї не всї на нїм явились, хоть се був вигідний час, а і представленє було цїкаве і поучаюче, а то „Іцик Кварґельдуфт", а крім того ще: „Чому я оженив ся", „Федь на урльопі", „Як то Іван Нагнибіда в старім краю голив ся" і „Козак невмирака". Представленє відограно як неможлиїше, бо кождий аматор дїставав ґрімкі оплески, а слухачі були вдоволені. Тим способом показали ми нашим ворогам, що жиємо і поступаємо вперед.

Тепер кличу до Вас, Братя і Сестри Українцї: де Ви були тодї, коли в нас відбувалось представленє, що на 150 Українцїв прибуло заледви 90 душ? Чи Ви жалували дати 10 центів вступу і тими центами не хотїлисьте втерти слїз бідним вдовам і сиротам по погибших Ваших братях в старім краю, котрі боролись і борять ся за нашу волю і падають за ту сьвяту воленьку на полях боротьби. І чиж не жаль Вам тих бідних вдів і сиріток, яким страшна війна забрала їм все, що мали, а і найдорозших їх опікунів: батьків, мужів і синів, котрих їм вже більше не бачити, бо полягли на полях боротьби як вірцї сини Матери-України.

Тому я ще раз кличу до Вас, Братя і Сестри, котрі ще не втерли слїз бідній вдові і сиротї: Маймо жаль в серцях і спомагаймо наших бідних у старім краю.

Дня 4. липня с. р. відограють члени читальнї Тов. „Просьвіти" представленє „Іцко сват", „Бокачка", оперетка і богато декламацій, то прийдїть всї до одного, а сим причините ся до народного дїла, бо цїлий дохід з представленя призначений на повоєнний фонд для бідних вдів і сиріт по погибших наших братях на війнї. Кличу до Вас, пітсфільдські Патріоти: Осьвідомляйте несьвідомих, наставляйте легкодушних і байдужних, заохочуйте нерухливих з кріпкою вірою в успіх Вашої працї, беріть ся живаво до дїла. Випряміть свої рамена і киньте ся з завзятем до дїла та не дайте потонати своїй ясній долї на сїй вольній американській землї. Голос наших погибших братів на війнї взиває нас до пімсти над ворогом. Той голос кличе нас також до дїл, великих дїл, бо время люте, бо пора се послїдная єсть.

І. Я. П.

З ТИЖНЯ.

Спущенє на воду найновійшого американського супер-дреднота „Арізона". — Бельгійський корабель „Г'Явеїр", якого уживають до вправ для новорекрутованих моряків. — Німецький цїсар зі своїм штабом на боєвім фронтї в Галичинї. — Новоіменований (на місце уступившого Брайна) секретар заграничних справ Роберт Ленсінґ. — Президент Вілсон держить на руках свою внучку Еллен МкАду. — Ґовернор стейту Джорджія Слейтон оголосив воєнний стан довкола свого дому, бо місцеве населенє грозило йому чинною зневагою за увільненє від кари смерти Лєа Франка. — Гарри Тов іде на судову розправу, яка має рішити його умовий стан.

ПОЗІР! УКРАЇНЦЇ В НЮАРКУ! ПОЗІР!

За дозволом мейора міста Нюарк, Н. Дж., відбудеть ся збиранє жертв по улицях Нюарку в неділю дня 11-го липня (джулая) 1915 р. на поміч потерпівшим через війну Українцям в Галичинї. 150 дївчат займеть ся збиранєм жертв від девятої години рано до 9-ої вечером.

Звертаємо увагу всїх Українцїв в Нюарку, щоби в сей день з'єднали ся всї як один муж для сеї благородної народної цїли.

Кождий Українець і кожда Українка повинні того дня жертвувати по змозї як найбільше. Даймо вдовину лепту, але кождий нехай дасть, бо перший обовязок лежить на нас самих.

Охочі дївчата до сего дїла просимо зголосити ся до секретаря п. Степана Навроцького, 250 Hunterdon St., Newark, N. J.

Комітет.

НОВИНКИ.

ШИРІТЬ АНҐЛІЙСЬКУ БРОШУРУ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

Накладом Української Народної Ради появила ся брошура п. з. **„The Ukrainians and the European War"**, яка є відбиткою всїх анґлійських статий, які друкували ся від часу до часу у „Свободї" яко передруки з анґлійських часописий в Анґлії і в Америцї. Загалом є там 9 статий, на які складають ся: 1. Вступ: про український нарід і українську справу; 2. Занятє Галичини (Дж. Рафаловича); 3. Гроза великого медведя (А. Нубера, австро-угорського ґенерального консуля в Ню Йорку); 4. Війна в Галичинї (Дж. Рафаловича); 5. Протест Українцїв (Укр. Нар. Ради й українських послів у Віднї) проти російського панованя в Галичинї; 6. Україна і малі народи (Дж. Рафаловича); 7. Надії малих народів в Росії (д-ра С. Меламеда); 8. Протест проти російського панованя в Галичинї (протест голови укр. парляментарного клюбу у Віднї д-ра Костя Левицького і 9. Про Олену Степанівну, що воює разом зі Січовими Стрільцями по сторонї австрійської армії.

Книжочка в гарній окладинцї має 34 сторони друку і карту України. **Цїна всего за один примірник лише 15 центів з почтою.** Хто замовить 10 примірників, платить лише 1 дол. і 10 центів вже з почтою, а хто замовить 25 примірників, платить лише $2.50 вже з почтою.

Хто знає анґлійську мову, повинен собі купити книжочку до своєї бібліотеки. Хто-ж не знає, то повинен купити її **або і більше примірників та дати до прочитаня Американцям, Нїмцям, Айришам, Шведам і т. д.**, аби тутешні горожани знали більше про нас.

Крім того добре є продавати ті брошури підчас зборок, так званих „теґ-дей", як се роблять Українцї в Нюарку в недїлю дня 11-ого липня с. р.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕНЄ ЗА ЕПИСКОПА ЧЕХОВИЧА У ВІДНИ.

Старанєм української парляментарної репрезентації відбуло ся дня 18. мая о год. 9. рано в церкві св. Варвари поминальне богослуженє за помершого в Перемишли українського греко-католицького епископа і заступника краєвого маршалка Галичини Чеховича. Відправив богослуженє парох церкви св. Варвари о. мітр. др. Й. Жук при численній участи сьвящеників. Присутні були: міністер просьвіти др. Гусарек, секційний шеф Клєбіндер в заступництві міністра внутрішних справ, маршалок Галичини Незабітовський з членами краєвого видїлу, віцепрезидент парляменту Юліян Романчук, президент др. Кость Левицький і Микола Василько та всї українські посли Галичини і Буковини, що перебувають у Віднї.

ГОЛОД В СКІЛЬЩИНЇ.

Будапештеньска мадярська ґазета „Аз Ешт" в замітцї про боротьби за посїданє Стрия пише під датою 21. мая між иншим таке: „Домена Опору і Орави виказують сумні слїди шестимісячного побуту Москалїв. В цїлій околици панує великий брак поживи, бо Москалї зужили все для себе".

РАКЕФЕЛЕРОВА КОМІСІЯ В ГАЛИЧИНЇ.

Ракефелерова комісія, що обїхала доси вже Бельґію, Сербію і Польське Королївство, виїхала дня 14. мая з Варшави до Львова, щоб на місци познакомити ся з потребами галицького населеня, навіщеного воєнною катастрофою. В склад комісії входять Вудсворт, Ґерлї та Бікнел, котрий є секретарем комісії. Цїлию дослїдів комісії в краях, захоплених війною, є зібрати інформації про розміри лиха населеня, які відтак служити мають основою для орґанїзації помочи. Свої звіти пересилає комісія до Злучених Держав до відома тих орґанїзацій, що займають ся збиранєм жертв — для жертв війни.

МАЙОР МОРАТ ПРО УКРАЇНСЬКИХ СТРІЛЬЦІВ.

Відомий військовий співробітник нїмецької ґазети „Берлїнер Таґеблят" (виходить в Берлїнї) пруський майор Морат пише в оглядї воєнного положеня в числї 257. з 21. мая між иншим: „Праве крило союзних військ бореть ся в области Днїстра з успіхом в долинї Стрия, а також розбив ся напір ворога проти військ на Буковинї, з котрими хоробро співдїлають Українські Стрільцї".

ПРИВЕРНЕНЄ ВЛАСТИЙ В ҐАЛИЧИНЇ.

В увільнених частях Галичини привернено вже повітові полїтичні власти (староства) в отсих повітах: Горлицї, Ясло, Тарнів, Домброва, Пільзно, Ропчицї, Мелец, Стрижів, Кросно, Березів, Сянік, Лїско, Ряшів і Турка. Також міські власти і бурмістри, оскільки не остали ся на місци, виїхали вже до тих міст, а також і до Самбора, Дрогобича та Борислава.

УЖИТЄ ЕМІҐРАНТІВ ДО РІЛЬНИХ РОБІТ.

Міністерство рільництва видало обіжник до всїх західно-австрійських рільничих орґанїзацій, щоби в більшій мірі користали з ужитя галицьких еміґрантів, приміщених в бараках, до рільних робіт, особливо при живах та обрібцї ростин окопових. Між тими еміґрантами є богато сезонових робітників, що того року виїхали на зарібки за границю і в осени з причини війни не могли вернути ся до Галичини та мусїли дїстати приміщенє в бараках.

„ГОСПОДАРСЬКИЙ ЛИСТОК".

Головна Рада „Сїльського Господаря" постановила видавати на чужинї свій „Листок", яко додаток до „Дїла" — по можности що тижня. „Листок" сей буде присьвячений справам ратункової акції та відбудови краю. Будеть ся в нїм містити обіжники „Сїльського Господаря" до філїй в справі ратункової акції; подавати на основі одержаних звітів вісти про стан нашого хлїборобства в поодиноких повітах; господарські потреби селянства та подавати всякі вказівки й інформації, що стоять в звязку з ратунковою акцією і відбудовою краю. Перше число „Листка" випускаємо отсим і бажаємо, щоби він найшов як найширший відгомін серед наших філїй та членів і діячів „Сїльського Господаря" в краю.

НЕДОСТАЧА ПРАЦЇ В НЮ ЙОРКУ. ПРАЦЯ ДЇТИЙ.

Департамент працї в Вашінґтонї слїдив відносини між робітниками в Ню Йорку, позаяк голошено, що є там двіста тисяч робітників без працї. Зі справоздания показалось, що число безробітних в Ню Йорку є значно більше, бо обіймає 398.000. Се однак, як каже департамент працї, не є точні числа, бо безробітних буде значно більше.

Причиною, що так богато робітників є без працї, має бути се, що між роботодавцями а робітниками панують напружені відносини та недовірє. В додатку торговля та промисл в краю застановлені, хоч ріжні вироби вивозять ся за границю більше віж в попередних роках.

В прочих більших містах відносини ті самі. Коли в самім Ню Йорку є більше ніж чверть міліона безробітних, то в цілім краю буде число їх доходити до кілька міліонів. Се доказ, що до широко рекламованого добробуту в Злучених Державах єще дуже далеко. На кождий однак случай відносини мають змінитись на лучше, як се предсказують купці та промисловці.

На підставі зібраної статистики, о що подбали міські та федеральні уряди, є в Ню Йорку двіста тисяч дітий, низше чотирнайцять літ, що працюють по фабриках, заробляючи пересічно по $3.00 тижнево.

Найбільше дітий занятих при послугах ріжного рода, опісля в кравецтві при машинах, при виробі краваток, штучних перах та капелюхах, паперових скринках та по склепах. Звичайно працюють вони десять до дванайцять годин денно.

В справі здоровля дітий роблять усі роботодавці дуже мало. Богато дітий знайдено недужих на сухоти.

Отсї діти зуживають свою енерґію, винищують мозок і тіло на те, щоб старші не могли дістати праці.

Двіста тисяч дітий при праці, се конкуренция що найменьше для половини тілько старших робітників.

Так, одні тут є перетягнені роботою, а другі терплять нужду та недостаток.

Дурні люди — Запорожці,
Що землю пустили,
Що степ добрий, край веселий,
Москалю вручили.
Ой край добрий, край веселий;
Забісовані люди,
Що не знали, де поклонитись,
А котрому царю.
Поклонили ся московському;
Ще ми його не знали;
Тепер же ми Запорожці
На віки пропали.

(З народних пісень).

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА.

КОЗАК І ЙОГО КІНЬ.

Взятих до неволї козаків коло Окуліча (в Польщі) мали відпровадити — ранених до шпиталів, здорових до табору полонених. Полевий курат (сьвященик) перейшов ще раз всї бараки, може котрий з ранених вмирає і потребує послідної релігійної потіхи. Але тверда козацька натура перемогла смерть, тяжко ранені чули ся вже лїпше і декотрі з них, коли сьвященик прийшов до них, посїдали на лїжках. Особливо кидала ся в очи кремезна постать козака, якому з очий сьвітило якесь зло. Сьвященик став з ним говорити:

— Як ти називаєш ся?

— Тимотей Сучін, знад Дону.

— Жонатий?

— Так, маю вже пятеро дітий.

— Ти від давна вже на війнї?

— Ще лїтом пійшов я з дому, так от і до сього часу воюю.

Офіцири стали козака випитувати про рабоване і нищенє, яке властиво є їх головною роботою.

— В тім нема й слова правди — зачав говорити козак — ми не мордували анї жінок, анї дітий, і нічого не нищили, коли люди були дома і давали нам хлїба. Ми були голодні, се правда, бо в сїй війнї козаки найбільше наголодували ся. Коли ми домагали ся їсти і нам наші власні брати відмовляли хлїба, то офіцири сьміяли ся з нас: „Йдїть до чорта, дбайте самі про себе. На теж ви й козаки!"

— Салдати дістають їсти, а ми то дуже рідко — говорив козак дальше. Тому ми нападаємо на села наче голодні вовки. Се сьвята правда, що ми в опущених мешканях все перевертаємо до гори ногами, але ми шукаємо поживи. Часто лучало ся, що ми не знайшли анї крихітки хлїба в опущених хатах. Тодї ми в скаженій злости ломили все, що упало нам в руки, але не зі злоби, а на те, щоби людий настрашити, аби нам дали що їсти. І то не даром, але за гроші. Ми за все платимо, і радо даємо останного рубля, щоби лиш дістати кусник хлїба або солонини.

— Колиж ми гроший не маємо, то очевидно не платимо, тому зараз всї кричать, що ми рабівники й убийники. Прошу, запитайте тих жовнїрів, які взяли нас в полон, чи найшли вони в нас бодай копійку, а ми-ж в лїтї пійшли на війну з грішми, бо ми з роду маючі господарі. Ми дуже добре знаємо, що всяку жорстокість беруть зараз на наш рахунок, але се для нас не новина. Правильне російське військо не уважає нас за рівних собі, а російські офіцири часто не подають нашим руки. Але коли з ними круто, то вони висилають нас вперед, бо самі боять ся, і йдуть лиш тодї вперед, коли певні, що вже безпечно, а козак мусить йти вперед!

— Нам брехали, що війна буде тривати найдовше два, три тижні, а тепер маємо вже десятий місяць. Дома почали ся у нас роботи коло господарства, а ми тут сидимо в неволи.

— Хотїли би ви пійти до своїх?

— Се навіть нам до голови не приходить. Ми тїшимо ся, що ми тут, що конець нашій бідї. Ми знаємо, що по війнї пійдемо до дому; нас тут не будуть держати. Але — почав козак иншим голосом — я просив би вас дуже о що инше.

— Чого-ж хочеш?

— Я просив би, коли можна, о дозвіл попрощати ся з моїм конем.

Козак зняв баранячу шапку з голови і мняв її великими, кремезними брудними руками. Його голова була цїлком лиса, лише трохи волося було на заднїй части голови. Старий чоловік, а просить як мала дитина. Так як одно з його пяти дїтий. З малих чорних очий, залитих слїзми, ще видніє якесь злобне сьвітло. „Я хотів би попрощати ся зі своїм конем", — повторив ще раз і намагав ся свою просьбу висказати ще горячійше.

Сьвященик засьміяв ся:

— Козаче, таж ти не зможеш найти свого коня між таким числом. Хто знає, де він взагалї.

— О, я знаю, він є тут. Ті, що мене полонили, казали, що привели його сюди... Позвольте попрощати ся менї з конем...

Міжтим розказано раненим станути в ряд, нашим і Москалям. Сьвященик сказав до санїтарного капраля:

— Капраль, сей козак хоче попрощати ся зі своїм конем. Де його кінь?

— Він мусить десь тут бути привязаний до воза, коли ще не відійшов з треном.

Сьвященик закликав козака, який вийшов з ряду і зняв знова шапку з голови. Недалеко стояв трен, при нїм привязані малї козацькі коники. Трен якраз мав відїздити. Конї перемерзли і дріжучи із зимна, лизали снїг.

— Ну, йди, попрощай ся зі своїм конем! — сказав капраль, а козак кинув ся межи вози наче ранений звір. Його кінь привязаний був оподалїк до воза.

Козак став коня обнимати і цїлувати наче божевільний. Потім виняв з торби бохонець хлїба, розломив і дав половину свому вірному товаришеви. Дивив ся з любовю на коня, як він їв хлїб, а потім став знова коня цїлувати і пестити. Тепер козак вже щасливий, попрощав ся з конем, вернув ся до ряду і подякував сьвященикови за те, що позволив йому в послїдне попрощати ся зі своїм товаришем — конем.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Й. М., Кларк Мілс, Н. Й. В околиці Отинії відбуло ся кілька битв, але сама Отинія мабуть нічого не потерпіла. До Станиславова, Отинії, Коломиї і инших місцевостий на Покутю всякі письма треба адресувати: Galicia, Austria.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ГРИНЯ ЦЮНИКА.

23. Джерзи Сіти, Н. Дж. Члени Братства сьв. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союза, зложили на зазив п. Вас. Гіля (доручив „Свободї" п. Мих. Баран) **$3.22**
Оголошено в ч. 67. „Свободи" $54.49.

ЗАГАЛЬНА КВОТА $57.71.

ПОЗІР, УКРАЇНЦЇ З САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА.!

Чи Ви чули, що в нас єсть бібліотека з гарними книжками? Хто має охоту і любить читати, нехай прийде на низше подану адресу і випозичить собі кілька поучаючих книжок за оплатою 15 центів місячно. В нас можете дістати красні книжки, історії, оповіданя, казки і байки. Я думаю, що лїпше взяти собі пару книжок за оплатою 15 цнт., ніж пійти до корчми і стратити 15 шусток, а часом доложити ще до того 15 долярів на сквайр офісі, а як нї — то кілька днів до Іванової хати. Отже прошу єще раз: Прийдїть до мого дому одного тижня вечер о 6-тій годинї, а другого тижня о 7-мій годинї рано.

Іван Маліцький,
619 Loufer Ave., So. Bethlehem, Pa.

ПОКЛИК НА ВІЧЕ.

УКРАЇНЦЇ В ШІКАҐО І ОКОЛИЦЇ!

В недїлю 4-го липня с. р. відбудеть ся **ВСЕНАРОДНЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ** в старій церкві, ріг Супіріор і Бікердайк Стр., о годинї 3-тій пополудни. Се віче уряджують представники всіх українських партій. На сїм вічу має бути кождий, кому не є рівнодушна доля батьківщини. Се віче має положити основи до згідної, одноцїльної роботи всїх Українців під теперішну рокову пору.

Ми мусимо звернути очи всього сьвіта на наш призабутий народ, ми довжні представити на вні сильний, одноцїльний фронт. З нами тільки тодї будуть числити ся, коли з'уміємо вирости понад партійні інтереси, коли з'уміємо задля України подати руку найбільшому партійному чи личному ворогови. Чужі не сьміють дізнати ся, що ми розєдинені; ми вже досить зрілі, щоби на тепер залишити заїлу партійну боротьбу.

„Не пора в рідну хату вносити роздор!" — а пора дати свою частину роботи, котрої метою воля України.

В імя великої української ідеї, в імя долї рідного краю кличемо всїх: **НА ВІЧЕ! НА ВІЧЕ!**

ЗА КОМІТЕТ:

Батюк Теодор, за 102 відділ Русько-Нар. Союза; **Білик Марія,** за 125 відділ Укр. Нар. Союза; **Волошин Василь,** за 67 відділ Русько-Нар. Союза; **Гнатя Дмитро,** за 259 відділ Укр. Нар. Союза; **др. Гриневецький Стефан,** за Укр. Нар. Клюб „Січ"; **Гриневецька Наталія,** за хор. Укр. Нар. Клюбу „Січ"; **Ґой Дмитро,** за Тов. музичне ім. Шашкевича; **Демкович Йосиф,** за Клюб українських робітників; **Дороцький Михаїл,** за 165 відділ Укр. Нар. Союза; **Дацьків Іван,** за 106 відділ Укр. Нар. Союза; **Зелїнка Стефан,** за Тов. „Запорозька Січ"; **Ковальський Іван,** за парохію сьв. О. Николая; **Клим Михаїл,** за 379 відділ Укр. Нар. Союза; **Кривовяз Григорій,** за хор ім. Лисенка; **Левтюх Ізидор,** за 5 відділ ім. Шашкевича „Провидїня"; **Маслей Юліян,** за 142 відділ Русько-Нар. Союза; **Мотало Петро,** за 221 відділ Укр. Нар. Союза; **Моранець Никола,** за парохію сьв. О. Николая; **Мошук Юлія,** за 242 відділ Укр. Нар. Союза; **Николайко Дмитро,** за Тов. ґімнастичне „Січ"; **Процюкова Анна,** за Кружок Українських Жінок; **Процюк Евстахій,** за Укр. Нар. Клюб „Січ"; **о. Паздрій Михаїл,** за парохію Пресьв. Діви Марії; **др. Паздрій Іван Кость; др. Сїменович Володимир; о. Струтинський Никола,** за парохію сьв. О. Николая; **Січевський Кирило,** за 301 відділ Укр. Нар. Союза; **Сенчук Іван,** за парохію сьв. Тройції; **Скородинський Емілїян,** за 259 відділ Ук. Нар. Союза; **Чубатий Олекса,** за Укр. партію соціялїстичну; **Шавала Олекса,** за 243 відділ Укр. Нар. Союза; **Янович Стефан.**

ПОЗІР! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!
В НЕДЇЛЮ, 4. ЛИПНЯ (джулая) 1915
— відбуде ся —

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

в Нюарку, Н. Дж., в гали п. Дмитра Кізуна під ч. 47 Монро Стр., ріг Довнінґ Стр., на долинї міста.

Початок точно о год. 2-ій попол.

Всїх Українців запрошуємо до громадної участи.

Справа дуже важна, тому не повинно бракувати анї одного Українця.

Комітет.

В І Ч Е!

Заходом 2-го від. С. Р. Партії відбудеть ся в Бруклинї, Н. Й., в International Hall, 1114 Manhattan Ave., cor. Clay Str., дня 5. липня с. р. о годинї 2-гій пополудни

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ РОБІТНИЧЕ ВІЧЕ

Програма слїдуюча:

1. Справи робітничі і українські робітники, референт Й. Заплатинський.
2. Орґанізації Українців в Америці, референт М. Байдюк, Українець з Росії.

Будуть також говорити й инші бесїдники.

Українцї — Робітники! Приходїть громадно на се віче, а довідаєте ся з уст бесїдників про робітниче житє і долю робітників.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

76 **ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ.**

РУХ В ВІДДЇЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Уряд „Товариства Українських Соколів" відділ 170, подає всім своїм членам до відома, що піврічний мітінґ відбуде ся в второк, дня 6-го липня 1915 р. в галї „Народного Дому" під ч. 72 Моріс стр., в Джерзи Сіти, Н. Дж. точно о годинї 8-ій вечером. На тім мітінґу мусить кождий член явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя а також урядники будуть складати справозданя з своєї піврічної дїяльности а контрольна комісія здасть справозданє зі стану каси і цїлого маєтку. Неявивший ся член заплатить 50 цт. а урядник $1.00 кари. Кара буде безусловно на слїдуючім звичайнім місячнім мітінґу стягнена. — За Уряд Товариства Українських Соколів: А. Шостак, предс.; А. Савка, касієр; І. Осадців, секр. фінанс.; Вол. Мартинець, секр. рекорд.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. сьв. Василія, від. 278, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся в недїлю 11. липня с. р. зараз по Службі Божій. Кождий член має на тім мітінґу явити ся і вирівнати свої довги, бо инакше зістане суспендований. Кождий член має також принести зі собою свою стару грамоту і віддати її секретарови. Будеть ся принимати нових членів до Братства без вступного до 35 лїт, а за половину вступного від 35 до 42 лїт. — Й. Гуменюк, предс.; С. Свередюк, кас.; Й. Котик, секр.

ІСТ ЮНҐСТАВН, О. Подаю до загальної відомости, що на піврічнім мітінґу зістав вибраний новий предсїдатель, а се п. Іван Коваль. — Р. Гіль, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. сьв. Василія, від. 87, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся 11. липня с. р. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт. Будемо принимати нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. Мітінґ відбуде ся о 2-гій годині як звичайно. — М. Чехович, секр.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. сьв. Михаїла, від. 357, повідомляє своїх членів, що дня 20. червня с. р. відбув ся піврічний мітінґ, на котрім вибрано Олексу Гводїя контрольором, а Василя Манькова опікуном хорих. Просить ся всїх членів, аби свої вкладки, які на них припадають, платили на мітінґу, щоби на них не чекати, бо котрий з членів не буде платити на означений час, буде суспендований. Слїдуючий мітінґ відбуде ся дня 18. липня с. р. — Уряд Братства.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. „Зап. Січ" відбуде піврічний мітінґ і заразом звичайний, тож просить ся всїх явитись на сїм мітінґу. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Дмитрикїв, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Зап. Січ", від. 206, повідомляє всїх членів, що піврічний мітінґ відбуде ся дня 4. липня с. р. о годинї 2-гій пополудни в Канадієн гали ч. 13½ Савт Майн стріт. На той мітінґ має ся явити кождий член і урядник, як також вирівнати свої залеглі довги до Товариства і до Союза, бо в противнім разі буде суспендований. Неявивші ся члени підлягають карі після статута. На тім мітінґу буде принимати ся нових членів до Товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — С. Лемішка, предс.; М. Рибак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зап. Січ", від. 117, взиває своїх членів, щоб свої старі грамоти знесли до дня 10. липня с. р. на мітінґ, або просто на руки секретаря на адресу: Іван Костецький, 103 Е. 8 ул., Ню Йорк.

САЙКСВІЛ, ПА. Повідомляє ся членів від. 401, що піврічний мітінґ відбуде ся в недїлю дня 11. липня с. р. о 2-гій годинї пополудни в домі Льва Кока, в цїли вибраня нового уряду. Тож просить ся всїх членів, щоби точно явили ся на сей мітінґ. — М. Люлька, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. сьв. Андрея, від. 128, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що дня 18. липня с. р. відбуде ся піврічний мітінґ, на котрім кождий член має бути присутний. Повинні би явити ся і ті члени, котрі через гордість або заздрість повиступали з нашого Союза, а також і ті наші родимцї, котрі єще до жадної орґанізації не належать. Користайте з нагоди, бо наше Братство ухвалило через юлїй і авґуст принимати нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. Наші мітінґи відбувають ся в першу недїлю по пятнайцятім кождого місяця під числом 2391 Каролайн Аве., Лорейн, О. Братя Русини в Лорейн! Час перестати ворогувати один на другого, а зате подбати о себе і свою фамілію. — Г. Коваль, предс.; М. Ґалянка, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 245, повідомляє своїх членів, що дня 11. липня с. р. відбуде ся піврічний мітінґ, на котрім будуть важні справи до полагодженя і буде принимати ся нових членів без вступного до Братства, а до У. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить 50 цнт., а урядник $1,00 кари. Мітінґ відбуде ся в домі секретаря, 160 Чеснут Аве., точно о годинї 5-тій вечер. — П. Стадник, предс.; І. Паславський, кас.; В. Кушнїр, секр.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до відома всїм місцевим секретарям У. Н. Союза, що всї просьби о принятє (декларації) нових кандидатів повинні бути в головній канцелярії У. Н. Союза не пізнійше як 26. кождого місяця, коли дотичні кандидати хотять бути приняті в члени У. Н. Союза біжучого місяця. Кандидати, котрих просьби о принятє надійдуть до гол. канцелярії по 26-тім, будуть приняті в члени У. Н. Союза допервa слїдуючого місяця.

Було би добре, як би п п. секретарі присилали просьби о принятє нових кандидатів в члени У. Н. Союза зараз по їх виповненю, не чекаючи на висилку розмету.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 23. червня 1915 р.

За гол. уряд У. Н. Союза:

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ПОДЯКИ.

Складаю сердечну подяку Сьвітлому Головному Урядови У. Н. Союза за скоре і точне виплаченє менї, бідний вдові з 7 сиротами, посмертного в сумі $1.000 по моїм бл. п. мужу Петрі, членови 10. відділу У. Н. Союза в Ансонії, Конн., котрий помер дня 11. мая с. р. Дай Боже, аби Український Народний Союз зростав що місяця о кілька тисяч нових членів. Спасибіг! — Остаю з поважанєм,

Югаска Карляк.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку Хвальному Українському Народному Союзови і його щирим Урядникам та Членам за виплачену менї підмогу з фонду убогих в квоті 25 долярів. Желаю нашій дорогій орґанізації як найкрасшого розвою.

Стефан Дунда,
член 17. відділу в Вест Павлет, Вт.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку за уділену менї запомогу в сумі $25.00, ухвалену Урядниками У. Н. Союза. Найперше дякую Головним Урядникам У. Н. Союза, а відтак і всім його членам. Дай Боже, аби У. Н. Союз мав тисячі а тисячі членів, щоби каса У. Н. Союза о 100% збільшила ся. До Вас, американські Українці, кличу і прошу: Вступайте всї громадно до нашої славної орґанізації У. Н. Союза. Прошу всїх українських братів тут в Америці: Брати! Не тягайте ся по людських сьмітях, не дайте ся туманити таким наганячам, які були в старім краю за московські рублї. Ой! Ой! Вам їм тоті рублї боками тай очами лїзуть. Отже уважайте, дорогі брати Українцї, котрісьте збутили і пійшли на чуже сьміте господарити, як то си в нашім відділї стало. Поверніть назад і вступайте громадно до нашої нам милої і щирої орґанізації У. Н. Союза.

Николай Гевко,
член 224 відділу в Кол Рідж, Огайо.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщеня, а за дальші поміщеня по 1 цнт. від слова за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піоніри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталіон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 138
видана 8. марта 1915.

ПОЛОНЕНІ:

Шурма Михайло, 30 п. (в Росії)
Шушко Никола, 20 л. (в Росії)
Швець Андрій, 13 у. (в Росії)
Юзефів Йосиф (Андрія), 20 л. (в Росії)
Якимець Кость, 20 л. (в Росії)
Яремко Лука, 30 п. (в Росії)
Ясінський Михайло, 20 л. (в Росії)
Яворський Іван, 30 п. (в Росії)

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ
оголошені в лісті ч. 138.

До лісти страт ч. 74:

Гнатів Станислав, 18 л. (замісць 34 л.), ран.
Лопушинський Петро, 17 л. (замісць 34 л.), ран.
Пасіка Василь, 17 л. (замісць 34 л.), ран
Яремчук Михайло, 18 л. (замісць 34 л.), пол.

Листа утрат ч. 139
видана 10. марта 1915.

УБИТІ:

Семчук Іван, 16 з. о. (4. XII, 14)

РАНЕНІ:

Козло Михайло, 16 з. о.
Собчак Михайло, 56 п.
Тарновецький Михайло, 75 п.

Листа утрат ч. 140
видана 12. марта 1915.

УБИТІ:

Бойчук Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Борґейчук Теодор, 24 п. (1—11. X, 1914)
Братівник Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Вахняк Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Вовк Максим, 58 п. (10—17. II, 1915)
Вовкунець Михайло, 24 п. (1—11. X, 1914)
Гапюк Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Гаврилюк Василь, 24 п. (1—11. X, 1914)
Грицюк Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Гуцул (Ватрич) Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Гасевський Станислав, 24 п. (1—11. X, 1914)
Геник Петро, 24 п. (1—11. X, 14)
Грегорович Никола, 58 п. (10—17. II, 1915)
Гушуд Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Дацко Ілько, 58 п. (10—17. II, 15)
Дереш Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Деркач Василь, 24 п. (1—11. X, 1914)
Дубіль Никола, 58 п. (10—17. II, 1915)
Дутчак Юрко, 58 п.
Єдноров Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Іванчук Олекса, 24 п. (1—11. X, 1914)
Іванюк Никифор, 24 п. (1—11. X, 1914)
Карпюк Олекса, 24 п. (1—11. X, 1914)
Клейнота Йосиф, 58 п.
Клим Іван, 24 п. (1—10. X, 14)
Комісарук Олекса, 58 п. (12—16. II, 1915)
Конюк Іван, 24 п. (1—11. X, 14)
Ковальчук Василь, 58 п. (10—14. II, 1915)
Ковальчук Йосиф, 20 п. (14. II, 15)
Куделевич Антін, 95 п. (11. II, 15)
Курилюк Никола, 24 п. (1—11. X, 1915)
Курищук Ілія, 24 п. (1—11. X, 1914)
Лазорук Юрко, 24 п. (1—11. X, 1914)
Леґінь Савко, 58 п. (10—17. II, 1915)
Лосанський Тадей, II з. о. (13—31. X, 1914)
Лучицький Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Маціборський Петро, 58 п. (10—17. II, 1915)
Малиновський Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Мандрусяк Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Мартан Петро, 58 п. (10—17. II, 1915)
Мельник Антін, 58 п. (10—17. II, 1915)
Менів Василь, 58 п. (12—17. II, 1915)
Мотрук Антін, 58 п. (12—17. II, 1915)
Остафійчук Василь, 24 п. (1—11. X, 1914)
Палагнич Лукин, 24 п. (1—11. X, 1914)
Пасют Йосиф, 20 п. (14. II, 1915)
Павлюк Григорій, 24 п. (1—10. X, 1914)
Пелехатий Матвій, 95 п. (11. II, 1915)
Перевізник Іван, 95 п. (11—15. II, 1915)
Попович Олекса, 24 п. (1—11. X, 1914)
Раховський Петро, 24 п. (1—11. X, 1914)
Рокицький Григорій, 58 п. (10—17. II, 1915)
Сокальський Яків, 95 п. (13. II, 1915)
Томин Никола, 24 п. (1—11. X, 1914)
Тиховяк Іван, 30 п. (12. II, 1915)
Фідзяк Стефан, II з. о. (13—31. X, 1914)
Чарнецький Йосиф, 58 п. (10—17. II, 1915)
Щербанюк Павло, 24 п. (1—11. X, 1914)
Щербюк Іван, 58 п. (12—17. II, 1915)
Юсипчук Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Ясенишин Стефан, 24 п. (1—11. X, 1914)
Яворський Олекса, 58 п. (10—17. II, 1915)

РАНЕНІ:

Криницький Іван (кад.), 55 п.
Александрук Дамян, 24 п.
Андрійчук Никола, 24 п.
Андрусяк Гнат, 58 п.
Андрусяк Йосиф, 24 п.
Артемійчук Василь, 24 п.
Антохів Дмитро, 58 п.
Арич Іван, 24 п.
Баласинович Юрко, 24 п.
Бандурак Василь, 24 п.
Барбаза Атанас, 24 п.
Васараба Юрко, 24 п.
Беднарський Михайло, 58 п.
Бедзюк Петро, 24 п.
Беґей Павло, 24 п.
Белей Василь, 24 п.
Березовський Василь, 24 п.
Берначик Володислав, 24 п.
Берник Іван, 24 п.
Беньковський Йосиф, 24 п.
Білоголовий Василь, 24 п.
Білич Юрко, 24 п.
Близнюк Дмитро, 24 п.
Бобрук Никола, 24 п.
Боцвинко Никола, 24 п.
Боднарук Петро, 24 п.
Боднарук Стефан, 24 п.
Бойчук Іван, 24 п.
Бойчук Танас, 24 п.
Бойчук Василь, 58 п.
Бойко Олекса, 58 п.
Бойко Пилип, 24 п.
Бойко Юрко, 58 п.
Бордюжак Іван, 24 п.
Бориславський Михайло, 24 п.
Бурак Іван, 24 п., 1 комп.
Бурак Іван, 24 п., 3 комп.
Буздиґан Іван, 24 п.
Вахняк Єфрем, 24 п.
Вацик Максим, 58 п.
Васкан Василь, 24 п.
Васкул Григорій, 24 п.
Василик Андрій, 58 п.
Василик Петро, 24 п.
Велечко Іван, 24 п.
Війтів Іван, 24 п.
Вінтоняк Василь, 24 п.
Вінтоняк Михайло, 24 п.
Вінтонюк Іван, 24 п., 8 комп.
Вінтонюк Іван, 24 п., 12 комп.
Вірстюк Никола, 24 п.
Вірстюк Володимир, 24 п.
Влад Никита, 24 п.
Воснода Никола, 24 п.
Волинський Іван, 24 п.
Волощук Тадей, 24 п.
Волошинюк Василь, 24 п.
Воронюк Іван, 24 п.
Вовк Семен, 27 п.
Вимичук Дмитро, 24 п.
Витвицький Никола, 58 п.
Гафійчук Кость, 24 п.
Гайдук Михайло, 24 п.
Гапюк Мартин, 24 п.
Гарас Юрко, 24 п.
Гарасимюк Юрко, 58 п.
Гасюк Дмитро, 24 п.
Гавалишка Семен, 24 п.
Гавалишка Михайло, 24 п.
Гаврилюк Атанас, 24 п.
Гаврилюк Василь, 58 п.
Гешин Іван, 24 п.
Гнатюк Михайло, 24 п.
Головатий Іван, 24 п.
Горбейчук Онуфрій, 58 п.
Городенка Дмитро, 24 п.
Гошовський Никола, 24 п.
Грудій Василь, 24 п.
Грицюк Іван, 24 п.
Грицуняк Ілія, 24 п.
Гридзук Петро, 24 п.
Гриньків Андрій, 24 п.
Гудима Юрко, 58 п.
Гутник Михайло, 58 п.
Гуцул Михайло, 24 п.
Ґах Никола, 58 п.
Гавронський Василь, 58 п.
Ґегнич Андрій, 24 п.
Ґеник Никола, 24 п.
Ґеник Іван, 24 п.
Ґеник Йосиф, 24 п.
Ґюрк Михайло, 24 п.
Ґлембіцький Василь, 58 п.
Ґлодовюк Петро, 24 п.
Ґораль Дмитро, 24 п.
Ґреґорійчук Гнат, 24 п.
Ґрейцарюк Михайло, 24 п.
Ґриф Михайло, 24 п.
Ґуралюк Юрій, 24 п.
Даниляк Юрко, 24 п.
Данилович Дмитро, 24 п.
Данилюк Михайло, 24 п.
Данилюк Петро, 24 п.
Данилюк Тома, 24 п.
Данищук Олекса, 24 п.
Данищук Никола, 24 п.
Дастик Іван, 58 п.
Демид Никола, 24 п.
Демко Юрко, 24 п.
Деркач Стефан, 24 п.
Дмитрук Юрко, 24 п.
Довбня Василь, 24 п.
Драґанчук Василь, 24 п.
Дрогомирецький Михайло, 24 п.
Дроняк Ілія, 24 п.
Дрозд Петро, 24 п.
Дроздюк Никола, 24 п.
Дроздюк Дмитро, 58 п.
Дучак Блажко, 24 п.
Дудидра Михайло, 24 п.
Думенко Олекса, 24 п.
Дзюба Петро, 58 п.
Євчук Петро, 24 п.
Захарія Атанас, 24 п.
Захарів Никола, 58 п.
Захарук Василь, 24 п.
Залеський Михайло, 24 п.
Запаринюк Олекса, 24 п.
Завялець Павло, 24 п.
Змия Михайло, 24 п.
Зота Никола, 24 п.
Зварич Олекса, 24 п.
Ілюк Павло, 24 п.
Іличук Никола, 24 п.
Іванчук Дмитро, 24 п.
Іваничук Михайло, 24 п.
Іваничук Іван, 24 п.
Івасюк Василь, 58 п.
Кабалюк Михайло, 58 п.
Кабан Давид, 24 п.
Каленич Григорій, 24 п.
Клиновський Казимир, 24 п.
Камінський Дмитро, 58 п.
Капуляк Юрко, 24 п.
Карапка Прокіп, 24 п.
Карковський Никола, 24 п.
Кармелита Іван, 58 п.
Карпюк Михайло, 24 п.
Кендзьор Іван, 24 п.
Кібич Дмитро, 24 п.
Кібич Никола, 24 п.
Кіцул Григорій (Івана), 24 п.
Кінейчук Дмитро, 24 п.
Кіселиця Атанас, 24 п.
Клевець Дмитро, 24 п.
Клевець Іван, 24 п.
Климович Роман, 58 п.
Ключук Никола, 24 п.
Князевич Павло, 58 п.
Книш Гринько, I з. о.
Кохнович Василь, 24 п.
Кочерган Олекса, 24 п.
Кочерган Юрко, 24 п.
Когут Пилип, 24 п.
Копчук Никола, 24 п.
Копчук Сильвестер, 24 п.
Копелців Данило, 24 п.
Копелців Іван, 24 п.
Копко Никола, I з. о.
Копитко Іван, 58 п.
Корбутяк Василь, 24 п.
Корнауд Іван, 24 п.
Корпанюк Іван, 24 п.
Косар Михайло, 24 п.
Косарчин Онуфрій, 24 п.
Косован Гаврило, 24 п.
Костюк Йосиф, 24 п.
Костюк Никола, 58 п. (ур. 1880)
Костюк Никола, 58 п. (ур. 1870)
Костюк Палій, 24 п.
Костроюк Іван, 24 п.
Кошик Семен, 24 п.
Ковальчук Дмитро, 58 п.
Ковценюк Ілько, 58 п.
Ковчуняк Стефан, 24 п.
Козак Юрко, 24 п.
Козенко Василь, 24 п.
Козуб Никола, 24 п.
Кранчук Юрко, 24 п.
Красовський Павло, 24 п.
Кравців Василь, 58 п.
Кравчук Михайло, 24 п.
Кречун Хризонст, 24 п.
Кріль Онуфрій, 24 п.
Крецун Юрко, 58 п.
Кривурак, 58 п., 10 комп.
Криштофович Никола, 24 п.
Крищак Михайло, 58 п.
Кубрич Ілько, 58 п.
Кучірка Петро, 58 п.
Купчанко Онуфрій, 24 п.
Курущак Іван, 24 п.
Курик Дмитро, 24 п.
Кушнірчук Юра, 24 п.
Кутащук Власій, 24 п.
Кузяк Теодор, 24 п.
Ладорський Юрко, 24 п.
Ласійчук Іван, 24 п.
Ляшкевич Володислав, 24 п.
Лазаренко Іван, 24 п.
Лазоряк Петро, 24 п.
Лазоряк Стефан, 24 п.
Леґінь Юрко, 58 п.
Лелет Никола, 24 п.
Лесевич Іван, 24 п.
Левицький Петро, 24 п.
Левко Никола, 24 п.
Ліпкан Іван, 24 п.
Ліпинський Емануїл, 24 п.
Лісовий Самуїл, 24 п.
Літецький Стефан, 24 п.
Лодинський Омелян, 24 п.
Лоюк Володислав, 24 п.
Луцький Дмитро, 58 п.
Лучецький Кароль, 24 п.
Людчак Михайло, 24 п.
Людера Никола, 58 п.
Лукач Михайло, 58 п.
Лукан Василь, 58 п.
Лукасевич Федор, 58 п.
Лукасевич Іван, 24 п.
Лупинський Іван, 24 п.
Лушпак Ілько, 24 п.
Лисак Іван, 58 п.
Лиховоля Андрій, 24 п.
Лиховоля Василь, 24 п.
Мацюк Дмитро, 58 п.
Мацкевич Фердинанд, 24 п.
Мацкевич Роберт, 24 п.
Майданський Василь, 58 п.
Маковійчук Никола, 24 п.
Маковійчук Юрко, 24 п.
Максимюк Юрко, 58 п.
Максимюк Іван, 24 п.
Максимів Михайло, 24 п.
Маниґа Никифор, 58 п.
Марчук Іван, 24 п.
Марчук Михайло, 24 п.
Марчук Прокіп, 24 п.
Марфійчук Пантелеймон, 24 п.
Маркушевський Йосиф, 95 п.
Мартинюк Михайло, 24 п.
Мазян Михайло, 24 п.
Мазярій Іван, 58 п.
Мазур Василь, 24 п.
Медвідь Петро, 58 п.
Мельничук Михайло, 24 п.
Мельничук Онуфрій, 24 п.
Мельничук Теодор, 24 п.
Мельник Василь, 24 п.
Мельник Дмитро, 58 п.
Мельник Кость, 58 п.
Мендрецора Олекса, 24 п.
Міґоцький Рудольф, 24 п.
Місевич Михайло, 95 п.
Міщанин Василь, 58 п.
Мітчук Максим, 24 п.
Мочардинський Володислав, 58 п.
Мочернюк Дмитро, 24 п.
Морон Никола, 3 п. (полк боснійсько-герцеговинський)
Москаль Теодор, 24 п.
Москалюк Юрко, 24 п.
Москалюк Никола, 24 п.
Мотрук Іван, 24 п. (ур. 1884)
Мотрук Іван, 24 п. (ур. 1887)
Мотрук Никола, 58 п.
Мудрак Василь, 58 п.
Михайлюк Дмитро, 24 п.
Михайлюк Іван, 24 п.
Михайлюк Максим, 24 п.
Михайлюк Никола, 24 п.
Мицканюк Василь (Олекси), 24 п.
Микитюк Василь, 24 п.
Миронко Никола, 24 п.
Миронюк Василь, 24 п.
Миронюк Никола, 24 п.
Найда Василь, 24 п.
Неґура Михайло, 58 п.
Ніцковський Жигмонт, 24 п.
Николяк Кирило, 58 п.
Никорик Іван, 58 п.

(Дальше буде).

ХТО ПРИШЛЕ ЦІЛОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА ЧАСОПИСЬ „СВОБОДУ" (ЗІ СТЕЙТІВ $2.00 А З КАНАДИ $3.00)

ДІСТАНЕ ДАРОМ ВЕЛИКИЙ КАЛЄНДАР УКР. НАР. СОЮЗА ЗА ДОПЛАТОЮ 15 ЦЕНТІВ НА КОШТА ПЕРЕСИЛКИ І ЕКСПЕДИЦІЇ.

Буде се дуже красний і цінний дарунок для кождого письменного Українця і кождої письменної Українки, бо такого календаря як сьогорічний ще не було на американській Руси. **Визначаєсь ся він незвичайним богацтвом і ріжнородностию матеріялу,** який розміщено на 256 сторонах друку великої вісімки.

Крім того калєндар У. Н. Союза є **дуже богато прикрашений ілюстраціями.** Всї ті ілюстрації — **дуже красні, цілком нові і ще незнані.** Всїх ілюстрацій в калєндари є 110 (сто десять). Більше ніж четверта часть їх — се ілюстрації з теперішної війни, самі найкрасші і найцікавійші; **між ними також з** Галичини.

Ся книжка не стратить ніколи на своїй вартости, з винятком части калєндарської, яка містить ся всего на кількох сторінках. Прочий матеріял є того рода, що все буде мати свою вартість і заступить Вам книжки з усякими інформаціями про відносини, житє, закони, приписи, порядки і т. д. у Злучених Державах і в Канаді; книжки з робітничого житя у Злучених Державах; про війну, про воєнні справи і сьвітові події; гумористичні оповіданя, жарти, вірші і т. д.

Хто вже має калєндар У. Н. Союза може дістати замісць календаря даром яко премію до цілорічної передплати

7 ЛІСТ СТРАТ РАНЕНИХ І УБИТИХ УКРАЇНСЬКИХ ЖОВНІРІВ ПІДЧАС ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ.

В тих лістах доси оголошено около 21.000 імен.

На кошта пересилки і експедиції належить прислати таксамо 15 центів.

Хто пришле **ПІВРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ,** а хотів би дістати сей **калєндар** або сї **лісти страт,** мусить долучити 30 центів.

Тому користайте з сеї нагоди і присилайте передплату на адресу:

SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ! ПРИ ВСІХ НАГОДАХ ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

ЦІННИК КНИЖОК, які можна дістати в друкарні „Свободи":

I. Листи з пекла. II. Лист шинкаря до чорта і инші оповіданя. — Ціна 25 цт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна .... 40 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скорох (оповідане). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конго. Клопоти кума Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Найкрасші пісні, як: вояцькі, коломийки, любовні, жартобливі і думки. — Ціна ....20 цнт.
Невольник, драма в 5. діях.—Ціна 15 ц.
Навернений грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Народний рух австро-угорських Русинів. — Ціна .... 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна .... 5 цнт.
Не сnуе души живої!... Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на зараню великих надій для покріплення духа. — Ціна .... 15 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. Старицького. (В переріблі Александрова. — Ціна .... 30 цнт.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюєть ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповідання про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цт.
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрациї). Становище пияцї. — Янко Музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
I. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і ігумен. Баляда. З німецького переклав Іван Франко. Ціна .... 10 цнт.
Повна збірка веселих віршів Степана Руданського. — Ціна .... 35 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданєм словаря. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 13x16 цалів на тривалім папери. — Ціна .. 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя емігрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
...рят і ростин. — Ціна .... 10 цнт.
Принц і жебрак. Дуже занимаюче оповідане славного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Держируки. — Ціна .... 50 цнт.
Притча про садівника та инші оповіданя, гуморески і сатири. — Ціна .. 40 цнт.
Промови, деклямації і желаня на хрестинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна ... 10 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З паркітичної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане) Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звірів...
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розказ про будову землі і її передпотопові здобутки. — Ціна .. 25 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (2 ілюстрациї). — Закон не спинить пияцтва, тільки вихованє. — Ріп Ван Вінкель (Вашінґтон Ірвінґ). — Дні нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть I. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки в картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартібливі. — Ціна .... 50 цнт
Рицар і смерть. — Ціна ...... 5 цнт.
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьмиває польську пиху. — Ціна .. 10 цнт
Релігійні вірованя старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдейців. Первісна релігія Індусів. Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Персів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цт.
Русько-англійський тлумач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна .... 60 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна .... 10 цнт.
Степові люди. — Оповідане з житя в донських степах. — Ціна ..... 15 цнт.
Страшна пімста. — Оповідане М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Ціна .... 20 цнт.
Сьпіволовки .... 40 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях. — Ціна .... 25 цнт.
Страйк. — Сценічний образ в трох діях з житя хліборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна .... 20 цнт.
Стріляй на смерть! — Робітнича драма в 1-ій дії. (Для аматорських театрів). — Ціна .... 15 цнт.
Сьвато весни. — Ворог між нами. — Христос Воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Товариська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Ворожене будучности для женщин. Ворожене будучности для мущин. — Ціна .... 15 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна .... 20 цнт.
Український співаник. — Ціна 40 цнт.
Хлопська доля. — Ціна ....5 цнт.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлї економічнім). — „Земля рече". — Ціна .... 15 цнт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зулїми. — Ціна 20 ц.
Через кордон. (Цікаві розкази емігранта). Емігрант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Що стало ся з Рудольфом або трагедія на замку Маєрлінґ. — Ціна 60 цнт.
Що то є книжка? — Початки козаччини (з 5 образками). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (оповідане). З гір (вірш). За землю (оповідане). Сьвіт без Аллага (арабська байка). Як вовк пімстив ся на цареви (казка). — Ціна .... 15 цнт.
Які то є люди на земли? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всі раси людий і їх житє. — Ціна .... 50 цнт.
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший Русько-анг. листівник. — Ціна .... 75 цнт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отруя. — Шинок. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Як стати горожанином Злуч. Держав та инші практичні відомости. — Ціна 25 ц.
I. Як мене вибирали дружбою. — II. Цісар соловій. — Ціна .... 10 цнт.
Як пан собі біди шукав, оповідане Івана Франка. — Ціна .... 15 ц.

ДРУКИ.

Переписні картки — 1) Т. Шевченко (з портрета Красїцького), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко з неволи (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром. — Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах. — 5 карток .... 15 цнт.
Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінки ліньовані до писаня. — Ціна за 15 листів першої серії враз з ковертами для мущин 45 центів. — Ціна за 11 листів другої серії враз з ковертами для женщин 36 центів. — Поодинокий листок коштує 4 центи.
Книжочки платничі для вписуваня місячних вплат членів до Братств і Товариств, 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука .... 3 цнт.
Поминник за померших .... 10 цнт.
Листові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку .... 2 цнт.
Книжки для опікунів хорих 1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств .... 3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІҐІЙНІ.

Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа	1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа	2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа	1.40
Віночок, для молодіжи, звич. оправа	28
Дорога до неба, скіряна оправа	90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа	32
Друг Души, кістяна оправа	1.30
Друг Души, малий, звич. оправа	50
Горі імієм серця, кіст. оправа	1.10
Горі імієм серця, скіряна оправа	1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа	34
Хліб Души, кістяна оправа	1.80
Хліб Души, звичайна оправа	90
Молитвослов для католицьких лиць	1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скіряна оправа	80
Помилуй нас Боже, звич. оправа	50
Коляди	20
Збірник найкрасших пісень церковних	10
Ангельський хор, часть II.	20
Ангельський хор, часть II.	5

Адреса:
„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Хто хоче довідати ся про причини теперішної війни, про її початки і дотеперішний перебіг та стан, нехай купить собі великий ілюстрований

КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК 1915.

ЦІНА СЕГО КАЛЄНДАРЯ ЛИШ 60 ЦНТ. ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.
Гроші можна посилати почтовим або експресовим моні-ордером і в стемсах почтових. Канадійських почтових стемпсів і срібних монет не принимаємо.
Замовленя посилайте на слідуючу адресу:
„SVOBODA" 83 Grand St., Jersey City, N. J.

АНГЛІЙСЬКИЙ АТЛЯС Европейської війни.
Сей атлас зладжений славним ученим Григорієм Д. Кремком є найлучшим із всіх, які до сего часу були видані.
Крім воюючих держав АВСТРІЇ, СЕРБІЇ, РОСІЇ, ФРАНЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, АНГЛІЇ І ІТАЛІЇ знайдете там еще богато инших сьвітових держав з їх великими й малими містами. Через се власне він є дуже практичний. Величина сторінок 13x21.
ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 35 ЦЕНТІВ.
Замовленя посилайте до „SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.